

[Lawaetz]

enige om, at folk skal behandles ens, men man gør nok noget stort ud af en lille bitte ting, mener jeg. Jeg vil godt spørge VS, om man nogen sinde er stødt på det tilfælde, at en søn eller datter af en håndværksmester er gået på EFG. Jeg har ikke mødt det første tilfælde endnu. Man diskuterer også i dag, at mesterlæren og EFG eksisterer sideordnet, og det bliver de ved med i mange år.

Jeg har altså ikke i min mangeårige praksis nogen sinde hørt, at en søn eller datter af en håndværksmester er gået på EFG og har taget pladsen op for andre. Det er helt klart, at de enten kommer i lære hjemme eller hos en eller anden kollega. Det, der kan være tale om, er de få servicefag – jeg kan nævne urmagere og frisører. Der har man ikke mere mesterlæreuddannelse. Der vil det kunne falde for, at faderen har en frisørforretning og knægten skal i frisørlære. Men det er altså kun i undtagelsestilfælde, der kan blive tale om det. Jeg mener derfor, at sagen er blæst alt for meget op.

Steen Folke (VS):

Selv om det måske ikke rigtig er sæson for det, vil jeg godt starte med at fortælle en lille nissehistorie.

Alle ved, at de har det hyggeligt i Nisseland, men som denne lille opbyggelige historie viser, er det ikke noget demokratisk samfund. Alle ved vel også, at køns- og familierollerne i Nisseland er meget traditionelle. Det er farmand, der bestemmer og slår takten med grødskeen. Det er måske ikke alle, der ved, at der er privat ejendomsret til produktionsmidlerne i Nisseland ligesom hos os, men sådan er det. Der er nogle nissemand, der ejer grantræerne, og nogle andre, der udfører det hårde arbejde med at pleje og passe dem under opvæksten og fælde dem, når den tid kommer. Alt dette var helt accepteret af langt de fleste nisser – dem, der ejede noget, og dem, der ikke ejede noget, mænd, kvinder og børn.

Man så skete der noget, som udløste intet mindre end en revolte i Nisseland. Uden at nogen rigtig ved, hvordan det gik til, så blev der født en frygtelig masse nissebørn, og godt næret af den herlige grød voksede de op og blev store, så store, at de skulle have en erhvervsuddannelse. Pludselig var der mange flere, der gerne ville i lære som gran-

træspassere, end der var brug for, og så blev der indført adgangsbegrænsning. Også det syntes langt de fleste nisser i og for sig var i orden.

Men så skete der en dag det, at sønnen af en gammel, rig julenisse, som ejede en masse grantræer, han kom blandt dem, der ikke kunne blive plads til på skolen for grantræspassere. Det var han selv ked af, men hans far var rasende. »Hvordan skal min søn nu kunne overtage den virksomhed, jeg har, den dag jeg dør, når han ikke kan få den uddannelse, der giver ham forstand på grantræer?«, fnøs den gamle. Og da han havde stor indflydelse på tingene i Nisseland, blev der lavet en ordning, som gav fortrinsret ved optagelse på skolen til børn af de nisser, der ejede nogle grantræer. Det var de andre juletræejere glade for. De takkede den gamle, rige nisse hjerteligt, fordi de nu havde sikkerhed for, at deres juletræforretning kunne gå planmæssigt i arv fra generation til generation.

Men der var nogen, som ikke var så glade for den nye ordning. Det var dem, der ikke ejede nogen grantræer, og hvis børn nu blev forhindret i at få en uddannelse, fordi juletræsejernes børn kom foran i køen. En af de utilfredse – hør nu godt efter! – en af de utilfredse startede et rigtigt nisseoprør. Han sagde: »Det er i orden, at jeg ikke ejer nogen grantræer, som mine børn kan arve efter mig. Det er også i orden, at jeg ikke tjener så meget, at jeg kan give mine børn lige så meget grød, som de rige juletræsejeres børn får. Men det er for galt, at mit barn oven i købet skal om bag i køen, sådan at han måske slet ikke kan få den uddannelse, der er nødvendig for at kunne ernære sig ved at pleje og passe og fælde de grantræer, som andre tjener ret godt på at eje.« Oprøret bredte sig – hør stadig godt efter! – mange nisser nægtede simpelt hen at fælde flere grantræer for ejerne, før der var indført en mere demokratisk ordning. Hvis der bliver for få juletræer på markedet i december måned, så ved man, hvad årsagen er.

Jeg mener, man skulle tage ved lære af, hvad der foregik i Nisseland. Ingen ved, hvor galt det kan gå her i vores samfund. Jeg må indrømme, at ørerne var ved at trille af mig, da en EFG-lærling fortalte mig om favoriseringen af arbejdsgiverbørn på det grafiske område. Tænk, at vi i dette socialdemo-